

Eurobank a.d.

PODACI I INFORMACIJE BANKE

Na dan 31. decembar 2012. godine

<u>1.</u>	<u>POSLOVNO IME I SEDIŠTE BANKE</u>	<u>1</u>
<u>2.</u>	<u>STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA</u>	<u>2</u>
2.1.	KRATAK OPIS STRATEGIJE I POLITIKA, PO POJEDINAČNIM VRSTAMA RIZIKA	2
2.1.1.	KREDITNI RIZIK	4
2.1.2.	KREDITNO-DEVIZNI RIZIK	6
2.1.3.	RIZIK KONCENTRACIJE	6
2.1.4.	TRŽIŠNI RIZIK	7
2.1.5.	OPERATIVNI RIZIK	8
2.1.6.	RIZIK LIKVIDNOSTI	9
2.2.	NAČIN ORGANIZOVANJA PROCESA UPRAVLJANJA RIZICAMA	10
<u>3.</u>	<u>KAPITAL BANKE</u>	<u>13</u>
3.1.	OPIS OSNOVNIH KARAKTERISTIKA SVIH ELEMENATA KOJI SE UKLJUČUJU U OBRAČUN KAPITALA	13
3.2.	IZNOS OSNOVNOG KAPITALA I DOPUNSKOG KAPITALA , S PREGLEDOM POJEDINAČNIH ELEMENTA KAPITALA I SVIH ODBITNIH STAVKI	14
<u>4.</u>	<u>KAPITALNI ZAHTEVI I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA</u>	<u>15</u>
4.1.	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	15
4.2.	REGULATORNI KAPITALNI ZAHTEVI	15
4.3.	INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA	17
<u>5.</u>	<u>KREDITNI RIZIK</u>	<u>22</u>
5.1.	OPIS PRISTUPA I METODA KOJI BANKA KORISTI ZA OBRAČUN ISPRAVKI VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANILANSNIM STAVKAMA	22
5.2.	IZLOŽENOSTI NAKON RAČUNOVODSTVENIH OTPISA, IZUZIMAJUĆI EFEKTE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA, KAO I PROSEČNE IZLOŽENOSTI TOKOM PERIODA, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	24
5.3.	GEOGRAFSKA RASPODELA PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	25
5.4.	PODELA IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU PREMA SEKTORIMA ILI DRUGOJ UGOVRONOJ STRANI RAZVRSTANIH PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	25
5.5.	IZLOŽENOSTI KOD KOJIH JE IZVRŠENA ISPRAVKA VREDNOSTI, DOSPELA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA I ISPRAVKA VREDNOSTI PO SEKTORIMA	29
5.6.	RASPODELA SVIH IZLOŽENOSTI PREMA PREOSTALOM DOSPEĆU PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	30
5.7.	PROMENE NA ISPRAVKAMA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJIMA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	31
5.8.	RASPODELA IZLOŽENOSTI PREMA KATEGORIJAMA KLASIFIKACIJE, I PODACI O OBRAČUNATOJ I POTREBNOJ REZERVI	31
5.9.	PRIMENA EKSTERNIH REJTINGA U STANDARDIZOVANOM PRISTUPU OBRAČUNA KREDITNIM RIZIKOM PONDERISANE AKTIVE	32

<u>6.</u>	<u>TEHNIKE UBLAŽAVANJA RIZIKA I NAČINE KOJE BANKA KORISTI ZA OBEZBEĐENJE I PRAĆENJE EFIKASNOSTI ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA</u>	<u>33</u>
6.1.	VREDNOVANJE INSTRUMENATA KREDITNE ZAŠTITE I UPRAVLJANJE TIM INSTRUMENTIMA	34
6.2.	NAČIN BILANSNOG I VANBILANSNOG NETIRANJA	34
6.3.	OPIS OSNOVNIH VRSTA INSTRUMENATA MATERIJALNE ZAŠTITE	34
6.4.	PODACI O KONCENTRACIJI TRŽIŠNOG ILI KREDITNOG RIZIKA U OKVIRU PRIMENJIVIH TEHNIKA UBLAŽAVANJA	35
6.5.	IZLOŽENOSTI PRE I NAKON KORIŠĆENJA KREDITNE ZAŠTITE ZA SVAKI NIVO KREDITNOG KVALITETA UKLUČUJUĆI I IZLOŽENOSTI KOJE PREDSTAVLJAJU ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	35
6.6.	IZLOŽENOSTI (NAKON NETIRANJA) OBEZBEĐENIH INSTRUMENTIMA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE KREDITNE ZAŠTITE, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	36
<u>7.</u>	<u>RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE</u>	<u>36</u>
<u>8.</u>	<u>TRŽIŠNI RIZICI</u>	<u>36</u>
8.1.	VRSTA PRIMENJENOG PRISTUPA ZA RAČUNANJE TRŽIŠNIH RIZIKA	36
8.2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	38
8.3.	STRUKTURA I IZNOSI PO VRSTI KAPITALNOG ZAHTEVA	38
<u>9.</u>	<u>OPERATIVNI RIZICI</u>	<u>39</u>
9.1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	39
<u>10.</u>	<u>KAMATNI RIZIK</u>	<u>39</u>
10.1.	IZVORE KAMATNOG RIZIKA I UČESTALOST NJегоVOG MERENJA	39
10.2.	OSNOVNE PRETPоставKE ZA MERENJE ODNOSNO PROCENU IZLOZENOSTI OVOM RIZIKU	40
<u>11.</u>	<u>IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI</u>	<u>40</u>
<u>12.</u>	<u>OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA</u>	<u>40</u>
<u>13.</u>	<u>PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU</u>	<u>40</u>

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

U skladu sa članom 51a „Zakona o bankama” („Službeni glasnik RS“ br. 107/2005 i 91/2010) i „Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke” („Službeni glasnik RS“ br. 45/2011)

EUROBANK A.D., objavljuje:

PODATKE I INFORMACIJE BANKE

na dan 31. 12. 2012. godine

1. Poslovno ime i sedište banke

Eurobank a. d. (u daljem tekstu: Banka) nastala je procesom spajanja uz pripajanje EFG Eurobank a.d. Beograd i Nacionalne Štedionice Banke a.d. koji je okončan 20. oktobra 2006. godine.

Skupština akcionara Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd i Skupština akcionara EFG Eurobanke a.d. Beograd održane 28. jula 2006. godine usvojile su Odluku o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanci a.d. Beograd.

Agencija za privredne registre je 20. oktobra 2006. godine izdala Rešenje o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanci a.d. Beograd čime je okončan proces spajanja uz pripajanje.

Istog datuma Agencija za privredne registre je izdala rešenje o promeni naziva Banke u Eurobank EFG Štedionica a.d. Beograd.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu. Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Tokom oktobra 2009. godine Banka je promenila sedište i od tada se nalazi u ulici Vuka Karadžića 10. Prethodno sedište Banke bilo je u Kolarčevoj 3 u Beogradu.

Na dan 31. decembar 2008. godine, Banka je promenila svoj naziv u „Eurobank EFG A.D. Beograd”. (skraćeno Eurobank EFG AD Beograd). Prethodni naziv Banke bio je „Eurobank EFG Štedionica A.D. Beograd”.

Na dan 24. oktobra 2012. godine, Banka je promenila svoj naziv u „Eurobank A.D.”. Prethodni naziv Banke bio je „Eurobank EFG A.D. Beograd”.

Na dan 31. decembar 2012. godine, Banka je imala 1.513 zaposlenih (na dan 31. decembar 2011. godine: 1.539 zaposlenih). Banka u svom sastavu ima 102 ekspoziture i filijala (31. decembar 2011. godine: 107 ekspozitura i filijala).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Matični broj banke je 17171178. Poreski identifikacioni broj banke je 100002532.

Upravni odbor Banke odobrio je finansijske izveštaje 19. aprila 2012. godine.

2. Strategija i politike za upravljanje rizicima

2.1. Kratak opis strategije i politika, po pojedinačnim vrstama rizika

Strategija opisuje okvire upravljanja rizicima u Banci, i time predstavlja osnovni i najvažniji set pravila u oblasti upravljanja rizicima. Takođe opisuje viziju uloge upravljanja rizicima u Banci definisanu od strane Upravnog odbora, gde je ona definisana kao ključna funkcija za obezbeđivanje efikasnosti i sigurnosti poslovanja banke. Standardi efikasnog i održivog upravljanja i kontrole rizika, postavljeni Strategijom, usklađeni su sa relevantnim zakonskim okvirom, etičkim standardima i proporcionalni su veličini banke, njenoj organizaciji i obimu poslovanja. Strategijom upravljanja rizicima Banka prevashodno određuje svoju sklonost ka preuzimanju ukupnog rizika u svom poslovanju, odnosno postavlja nužne, prihvatljive i maksimalne nivoe rizika koje je voljna da preuzme. Ovako uspostavljeni nivoi rizika definišu se u cilju ostvarenja poslovnih ciljeva Banke utvrđenih poslovnom strategijom, a potom se specificiraju korektivne mere u slučaju da ti nivoi rizika budu premašeni. Sklonost ka preuzimanju rizika Banka opisuje svojim ukupnim apetitom za rizikom.

Apetit za rizikom predstavlja metodu Banke za traženje i održavanje ravnoteže između (trenutnog/željenog) povrata i rizika, a uvažava celi niz potencijalnih ishoda tokom izvršenja poslovnog plana Banke. Appetit za rizikom Banke uspostavljen je na temelju ciljano strukturiranih pitanja postavljenih višem rukovodstvu, kako bi bilo osigurano razumevanje i sprovođenje uspostavljenog apetita na svim nivoima unutar Banke, a Banka ga usklađuje na godišnjoj osnovi. Appetit za rizikom uzima u obzir: dostizanje godišnjih finansijskih ciljeva (planova), isplatu dividendi, finansiranje rasta i održavanje poslovno i regulatorno prihvatljivih kapitalnih racia. Prilikom utvrđivanja apetita za rizikom (kao svojevrzne tačke referencije u odnosu na strateške ciljeve poslovanja Banke) razmatraju su sledeće dimenzije: dobit, prihod, aktiva, kapital, likvidnost, reputacija, (ciljani hipotetski) eksterni rejting, rizici nulte tolerancije, organizaciona ograničenja i poređenje sa neposrednom konkurencijom.

Sva ostala dokumenta Banke koja se bave upravljanjem rizicima moraju biti usaglašena sa Strategijom upravljanja rizicima. Rukovodioci svih odeljenja su odgovorni za usaglašenost detaljnih procesa i procedura sa pravilima definisanim u Strategiji. Ovaj dokument se revidira redovno (minimum jednom godišnje) od strane svih odeljenja u okviru njihove oblasti odgovornosti. Sve izmene Strategije usvaja Upravni odbor.

Aktivnosti Banke su izložene različitim finansijskim rizicima i te aktivnosti zahtevaju analizu, procenu, prihvatanje i upravljanje određenim stepenom rizika ili kombinacijom izloženosti riziku. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebnog Sektora za upravljanje rizicima. Banka svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje, procenu rizika kao i upravljanje rizicima u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Politike upravljanja rizicima su dizajnirane tako da identifikuju i analiziraju ove rizike, da postave adekvatna ograničenja rizika i kontrole kao i da ostvare nadzor nad rizicima i pridržavanje ograničenja pomoću pouzdanog i ažurnog informacionog sistema. Politikom upravljanja rizicima propisuju se i postupci i mere upravljanja pojedinim rizicima.

Svaka poslovna jedinica ima obavezu da implementira kreditnu politiku i procedure Banke, na osnovu svojih ovlašćenja za odobravanje kredita delegiranih od strane Upravnog Odbora. Svaka poslovna jedinica odgovorna je za kvalitet i uspeh svog kreditnog portfolija, kao i za nadgledanje i kontrolu svih kreditnih rizika u svojim portfolijima, uključujući i one koji podležu centralom odobrenju.

Banka je razvila i usvojila kreditnu politiku za svaki sektor koji se bavi kreditiranjem. Svaka kreditna politika Eurobank a.d. (u daljem tekstu: Kreditna politika) definiše osnovne koncepte, uputstva i pravila koji obezbeđuju pravilno upravljanje procesom odobravanja, isplate, nadgledanja i naplate kredita i duge izloženosti riziku.

Kreditna politika definiše:

- Ciljeve kreditne politike,
- Osnovne koncepte kreditne politike,
- Principe kreditiranja,
- Organizaciju kreditnog poslovanja,
- Odgovornosti i donošenje odluka,
- Procedure za odobravanje kredita i drugih plasmana,
- Kreditni rizik,
- Instrumente obezbeđenja,
- Proceduru za naplatu neizmirenih dugovanja.

U cilju implementiranja relevantne Kreditne politike, Banka je takođe donela druga neophodna akta, odluke, pravila, procedure i slicno.

Interno procenjeni rizični profil, do koga je Banka došla nakon sprovedene analize materijalnosti i samoprocene izloženosti rizicima sa kojima se Banka susreće u svom poslovanju, sadrži sledeće materijalno značajne rizike:

- Kreditni rizik
- Kreditno devizni rizik
- Rizik koncentracije
- Tržišni rizik
- Operativni rizik
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi
- Strateški rizik
- Rizik likvidnosti

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Za sve navedne materialno značajne rizike Banka je utvrdila da su kapitalno relevantni i za njih obračunala kapitalni zahtev, izuzev za rizik likvidnosti koji nije proglašen za kapitalno relevantan usled visokih vrednosti racia likvidnosti pri interno definisanim stres testovima koji pokazuju da Banka ima dovoljan nivo likvidnih sredstava koje bi joj omogućile pokriće svih svojih obaveza i u uslovima značajnih poremećaja u poslovanju izazvanih internim ili eksternim faktorima, ali i uzimajući takođe u obzir da u dosadašnjem poslovanju regulatorno propisani racio kratkoročne likvidnosti nikada nije padao ispod propisanih regulatornih granica.

Tržišni rizici uključuju:

- devizni rizik
- rizik promene kamatnih stopa
- ostale rizike od promena cena

2.1.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od gubitka u slučaju da dužnici nisu u mogućnosti da ispune svoje ugovorne obaveze prema Banci, i proističe u najvećoj meri iz kredita i plasmana klijentima i bankama i investicionih hartija od vrednosti. U svrhu izveštavanja o upravljaju rizicima, Banka uzima u obzir i konsoliduje sve elemente izloženosti kreditnom riziku (kao što je izloženost riziku od neispunjenja obaveza pojedinačnog dužnika, rizik delatnosti, rizik otplate itd.).

Banka odobrava kredite u skladu sa svojom poslovnom politikom usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i kamatne stope sa namenom kredita, tipom kredita ili klijenta i kreditnom sposobnošću svojih klijenata.

Prilikom preuzimanja kreditnog rizika, Banka primenjuje sledeća osnovna pravila:

Preduslov svake finansijske transakcije je razumevanje ekonomske pozadine date transakcije.

Kredit se odobrava jedino kada Banka poseduje dovoljno informacija o kreditnoj sposobnosti dužnika. Banka ne odobrava kredit (odnosno ne povećava iznos već postojećeg kredita) klijentu koji nije voljan ili nije u mogućnosti da obezbedi dovoljno informacija.

Sredstva obezbeđenja se prihvataju jedino u smislu umanjenja izloženosti kreditnom riziku i ne mogu služiti kao zamena za sposobnost dužnika da ispuni svoje obaveze (izuzeci: lombard krediti, krediti sa gotovinskim sredstvima obezbeđenja, itd.).

Velika i najveća izloženost riziku prema svakom dužniku (ili grupi povezanih dužnika), izloženost riziku prema povezanim licima kao i ukupna izloženost Banke (i bilansna i vanbilansna), održava se u okviru limita propisanih Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije.

Banka odobrava novi kredit ili odlučuje da produži ili ne produži postojeći kredit na osnovu finansijskog stanja dužnika i rejtinga dužnika, kao i na osnovu detalja i karakteristika date transakcije.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije. Relevantnom Odlukom Upravnog odbora o nivoima odobrenja definišu se nivoi i limiti za odobravanje plasmana.

Za plasmane privredi, postoji pet nivoa ovlašćenja za odobravanje plasmana, od kojih je najviši Upravni odbor (ili druga ovlašćena instanca) u slučajevima visokog rizika i rizika prema povezanim licima.

Za plasmane stanovništvu takođe postoje različiti nivoi ovlašćenja u zavisnosti od sektora (kreditni stanovništvu, hipotekarni krediti ili krediti preduzetnicima i malim preduzećima), pri čemu je najviša instanca specifični Kreditni odbor svakog od navedenih sektora.

Sektor za upravljanje rizicima ima pravo glasa u svakom odboru. Sve odluke moraju biti jednoglasne.

Pored kreditne sposobnosti klijenta, limiti rizika se takođe određuju na osnovu različitih instrumenta obezbeđenja. Izloženost riziku prema pojedinačnom dužniku, uključujući banke, ograničen je i uključuje i bilansne i vanbilansne izloženosti riziku. Ukupna izloženost riziku prema pojedinačnom klijentu (ili grupi povezanih lica) po pitanju limita izloženosti, razmatra se i analizira pre izvršavanja transakcije.

U cilju obezbeđenja poslovnih aktivnosti, i na osnovu procenjenih rizika od potencijalnih gubitaka, Banka vrši obračun rezervisanja, a na osnovu izloženosti riziku koje proizilaze iz kredita i vanbilansnih potraživanja. Nivo rezervisanja je uslovljen stepenom rizičnosti plasmana.

Sistem rangiranja privrednih klijenata

Sistem rangiranja koji se sastoji iz 11 nivoa bazira rejting dužnika (a ne rejting pojedinačnog kredita) na ponderisanom proseku sledećih parametara rizika:

- Finansijski rezultat
- Sektor
- Upravljanje
- Poslovanje

Pored toga, i drugi faktori kao što je redovnost izmirivanja obaveza, promena vlasničke strukture dužnika i slično, mogu da utiču na krajnji rejting klijenta.

Kreditni rejting se zasniva na detaljnoj analizi kvalitativnih i kvantitativnih faktora:

Kvalitativni faktori su oni koji uzimaju u obzir upravljanje, obasti poslovanja dužnika, uslove u kojima se posluje i slično. Kvantitativni faktori su oni koji se odnose na niz različitih pokazatelja (glavni pokazatelji: profitabilnost, leveridž, likvidnost) koji proizilaze iz finansijskih izveštaja dužnika (bilans stanja, bilans uspeha, napomene uz finansijske izveštaje, itd.).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2.1.2. Kreditno-devizni rizik

Kreditno-devizni rizik predstavlja verovatnoću da će Banka pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.

Banka upravlja kreditno-deviznim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog kreditnog portfolija. Osnovna pravila finansiranja i principe kreditiranja, praćenja plasmana i upravljanja kreditnim rizikom i u okviru njega kreditno-deviznim rizikom, Banka je utvrdila svojim internim Kreditnim politikama i Metodologijom za ocenu deviznog rizika.

Kreditno-deviznim rizikom se upravlja kroz kreditnu procenu i analizu negativnog uticaja promene kursa na finansijsko stanje dužnika. Banka vrši analizu izloženosti kreditno-deviznom riziku kod dužnika (pravnih i fizičkih lica) čije su obaveze prema Banci ugovorene u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom.

Banka vrši identifikovanje i merenje izloženosti kreditno-deviznom riziku na nivou pojedinačnog plasmana i to prilikom svakog odobrenja plasmana kroz analizu finansijskih izveštaja klijenta i utvrđivanje uticaja promene kursa u skladu sa pravilima i principima opisanim u Kreditnim politikama i Metodologiji za ocenu deviznog rizika.

Sektor za upravljanje rizicima /Služba kreditnog rizika prati izloženost Banke prilikom svakog zahteva za povećanje izloženosti i zadužena je da izloženost Banke kreditno-deviznom riziku po svakom pojedinačnom plasmanu analizira u skladu sa propisanim Kreditnim politikama i Metodologijom za ocenu deviznog rizika. Služba kreditne kontrole je zadužena da prati promene kursa dinara, i u slučaju depresijacije kursa kao što je navedeno gore, da predloži odgovarajuću klasifikaciju za klijente koji ispunjavaju navedene kriterijume. Banka tromesečno dostavlja izveštaje Narodnoj banci Srbije o ukupnoj izloženosti Banke kreditnom riziku koji proističe iz analize izloženosti svih dužnika Banke riziku od promene kursa dinara u rokovima, formi i sa sadržajem propisanim od strane NBS.

2.1.3. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Izvori koncentracionog rizika:

- Velika i najveća izloženost, izloženost prema povezanim licima i ukupna izloženost Banke
- Izloženost Banke prema određenom klijentu, industrijskom sektoru ili regionu/zemlji
- Indirektna kreditna izloženost koja je rezultat mera za smanjenje kreditnog rizika (uključujući na primer rizik od velikih indirektnih izloženosti prema dužniku sa jednim kolateralom).

Radi adekvatnog upravljanja rizikom koncentracije Banka primenjuje pravila i principe definisane Odlukom o upravljanje rizicima kao i odredbama utvrđenim u interno definisanim kreditnim politikama i smernicama za identifikovanje, merenje i procenu rizika koncentracije. Banka je svojim internim dokumentima, Strategijom upravljanja rizicima, Kreditnim politikama i Smernicama za upravljanjem rizikom koncentracije

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

utvrdila odgovornosti organizacionih jedinica i organa banke u kreditnom procesu i procesu praćenja i upravljanja odobrenim kreditnim plasmanima i rizikom koncentracije koji iz datog poslovanja proizilazi. U okviru Smernica za upravljanje rizikom koncentracije, Banka je jasno definisala principe i procese u utvrđivanju limita i kontrole istih vezano za rizik koncentracije.

Identifikacija rizika koncentracije vrši se u okviru kreditnog procesa prilikom svakog odobrenja plasmana i praćenja u toku njegovog trajanja. Identifikovanje rizika koncentracije obavlja inicijalno Sektor prodaje, a potom i nadležne službe u okviru Sektora za upravljanje rizicima (Služba kreditne kontrole i Služba kreditnog rizika) u vidu nezavisnog identifikovanja i kontrole već izvršenog identifikovanja rizika koncentracije. Nadležne službe u okviru Sektora za upravljanje rizicima odgovorne su za praćenje rizika koncentracije na nivou celog portfolia Banke.

Merenje i procena rizika koncentracije se nalazi u nadležnosti Sektora prodaje i Sektor za upravljanje rizicima. U cilju procene i upravljanja rizikom koncentracije, Banka primenjuje utvrđene limite koji su definisani Odlukom o upravljanju rizicima, kao i limite za izloženosti ovoj vrsti rizika utvrđenih internim politikama i smernicama, a koji joj omogućavaju diverzifikaciju kreditnog portfolija. Nadležni sektori utvrđuju izloženost riziku koncentracije prilikom procene kreditne sposobnosti i boniteta svakog pojedinačnog klijenta i odgovorni su za primenu i praćenje napred naznačenih koncentracionih limita prilikom svakog odobrenja plasmana i praćenja u toku njegovog trajanja. Ukoliko u bilo kom trenutku Banka bude izložena riziku prekoračenja propisanih limita (ili prekoračuje limit), Sektor za upravljanje rizicima obaveštava Izvršni odbor i Kreditni odbor, koji odmah preduzima neophodne korektivne mere.

Banka kontinuirano prati izloženost prema određenim klijentima, industrijskim sektorima i regionima/državama i ocenjuje uticaj njihovih eventualnih pozitivnih i negativnih kretanja. Upravni odbor, na predlog Izvršnog odbora, odlučuje o maksimalnim dozvoljenim limitima izloženosti prema industrijskom sektoru ili regionu/državi.

Pod ublažavanjem rizika koncentracije podrazumeva se diverzifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika, a Banka ga sprovodi imajući u vidu svoj rizični profil i sklonost ka preuzimanju rizika.

2.1.4. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima, koji predstavljaju rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskih instrumenata fluktuirati zbog promene tržišnih cena. Tržišni rizici proizilaze iz otvorene pozicije po osnovu kamatnih, valutnih i kapitalnih proizvoda, koji su izloženi generalnim i specifičnim promenama na tržištu i promenama kamatnih stopa, kurseva stranih valuta i cene akcija.

Devizni rizik – Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa limitima propisanim od strane Narodne banke Srbije. Banka održava deviznu poziciju pomoću odobravanja kredita sa deviznom klauzulom. Banka takođe, ima aktivan pristup u upravljanju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije i pridržavanjem limita rizika propisanim od strane NBS kao i limita sadržanim u internim aktima donetim od strane

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

rukovodstva i Odbora za upravljanje rizicima. Za merenje deviznog rizika Banka primenjuje scenario analizu.

Rizik od promene kamatnih stopa – Rizik od promene kamatnih stopa je izloženost finansijske pozicije Banke riziku usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da utiču na banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa utiču na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa utiču na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik promene cena, rizik krive prinosa, bazni i opcioni rizik. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo ispravki vrednosti itd.) i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa za cilj ima optimizaciju neto prihoda od kamate i održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na ročnoj uslađenosti sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

U cilju merenja rizika od promene kamatnih stopa, Banka upotrebljava analizu osetljivosti primenom pondera osetljivosti zasnovanih na duration-u, praćenu testiranjem opterećenja („stres testiranje”) koje podrazumeva različite promene varijabilnih elemenata kamatne stope. Banka upravlja rizikom od promene kamatnih stopa preko skupa limita izloženosti riziku.

Analiza osetljivosti – Upravljanje rizikom od promene kamatnih stopa i deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa i kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama i deviznim kursovima na neto prihode od kamata u toku jedne godine.

2.1.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih ili nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Operativni rizik nije ograničen samo na rizik od finansijskog gubitka već i na druge negativne ili pozitivne uticaje na ciljeve Banke (uticaj na reputaciju, poslovnu efikasnost itd.).

Banka identifikuje i procenjuje događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezu sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore. Operativne rizike prati po poslovnim sektorima/linijama poslovanja i po vrstama događaja operativnog gubitka, i redovno ih analizira kako bi preduzela neophodne korektivne akcije.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Svi događaji operativnog rizika su registrovani u bazi podataka operativnog rizika - RED-B aplikaciji, koja je kreirana na nivou Eurobank Grupe.

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na banku, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka procenjuje da li je izložena ili može biti izložena operativnom riziku po osnovu uvođenja novih proizvoda i usluga, a procenjuje i aktivnosti čije je obavljanje poverila ili namerava da poveri trećim licima.

U cilju ublažavanja operativnih rizika Banka pribavlja polisima osiguranja od kriminalne/profesionalne odgovornosti i odgovornosti direktora i službenika, kao i opšte polise osiguranja od operativnih rizika – osiguranje imovine i osnovnih sredstava i osiguranje gotovine.

2.1.6. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje usled nemogućnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze što može imati negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke. Banka upravlja ovim rizikom tako što obezbeđuje različite izvore finansiranja koji obuhvataju sledeće:

- depozite komitenata sa različitim rokovima dospeća;
- depozite sa tržišta novca i dostupne kredite finansijskih institucija;
- dostupne kredite većinskog akcionara;
- dostupne kredite međunarodnih finansijskih institucija;
- akcijski kapital.

Izvori likvidnosti se stalno revidiraju kako bi se obezbedila diversifikacija u smislu valute, geografske strukture, porekla, proizvoda i trajanja.

Usklađenost odnosno kontrolisana neusklađenost dospeća i kamatnih stopa sredstava i obaveza od suštinskog je značaja za upravljanje poslovanjem. Banke obično nisu u potpunosti ročno usklađene, s obzirom da su poslovi često neizvesnog trajanja i različitih tipova. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali takođe povećava i rizik od gubitka.

Dospeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da zameni, po prihvatljivom trošku, kamatonosne obaveze kako dospevaju, bitni su faktori u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti riziku od promena kursa i kamatnih stopa.

Diverzitet i stabilnost osnovne depozitne baze podrazumeva analizu koja omogućava Banci da uspešno kotroliše i meri likvidnost depozitne baze i preciznije meri rizik likvidnosti definisanjem unosa depozita.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Zahtevi za likvidnost, neophodnu da bi se pokrilo aktiviranje garancija i stand-by akreditiva, su znatno manji od iznosa obaveza jer Banka uopšteno gledano ne očekuje da će treća lica povlačiti sredstva po ovom osnovu. Ukupna ugovorena suma potencijalne obaveze, ne predstavlja neophodno buduće zahteve za gotovinom, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteći ili biti otkazane bez odliva gotovine.

Merenje rizika likvidnosti uključuje procene rizika pod normalnim tržišnim uslovima i prema scenarijima opterećenja. Scenarija, koja se definišu na osnovu istorijskih podataka i analize slučaja, trebalo bi da Banci omoguće da proceni potencijalni negativni uticaj koji takvi faktori mogu da imaju na poziciju likvidnosti. Rizik likvidnosti se prati preko skupa kratkoročnih limita. U skladu sa metodologijom Narodne banke Srbije, Banka je definisala minimalni nivo likvidnosti izražen u vidu kratkoročnog pokazatelja likvidnosti. U svrhe interne metodologije, limiti uključuju pokazatelje u vidu definisanih ograničenja prihvatljivih nivoa kratkoročne neusklađenosti likvidnosti.

2.2. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Procesi upravljanja rizicima uključuju glavne organe Banke, jedinice odgovorne za identifikovanje, merenje, praćenje i ograničavanje i izveštavanje, jedinice za kontrolu kao i biznis jedinice koje preduzimaju i takođe procenjuju rizik.

Organizaciona struktura Sektora za upravljanje rizicima je sledeća:

- Služba kreditnog rizika (CRD)
- Služba kreditne kontrole (CCD)
- Služba za nenaplative kredite (NPL)
- Služba za operativni rizik (ORD)
- Služba za tržišni rizik (MRD)

Služba kreditne kontrole i Služba kreditnog rizika nadgledaju kreditni rizik Banke i obavljaju sledeće poslove:

- U konsultaciji sa poslovnim jedinicama formuliše kreditne politike koje definišu sredstva obezbeđenja kredita, procenu kreditne sposobnosti, gradiranje rizika i izveštavanje, dokumentarne i pravne procedure, i usaglašenost sa propisima i statutornim zahtevima. Ove zadatke obavlja Služba kreditne kontrole.
- Služba kreditnog rizika procenjuje svaku izloženost kreditnom riziku koja prevazilazi usvojene limite, pre nego što pojedinačne poslovne jedinice stupe u pravno obavezujuće odnose sa klijentom, i pruža nezavisno mišljenje o plasmanu. Obnavljanje plasmana podleže istom procesu provere.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Ograničava sektorsku i geografsku koncentraciju izloženosti riziku, kao i izloženosti prema jednom komitentu za plasmane bankama i komitentima, a takođe i izloženost prema kreditnom rejtingu i tržišnoj likvidnosti za investiciona ulaganja).
- Razvoj i ažuriranje politike rangiranja rizika kako bi se izvršila kategorizacija izloženosti prema stepenu rizika od finansijskog gubitka i kako bi se upravljanje rizikom usredsredilo na rizike koji iz toga proizilaze. Služba kreditne kontrole zadužena je za sistem rangiranja rizika. Sistem rangiranja se koristi prilikom utvrđivanja obezvređenja koja mogu biti neophodna u odnosu na specifične izloženosti kreditnom riziku. Trenutno rangiranje rizika za plasmane privredi sastoji se iz jedanaest nivoa, a za plasmane stanovništvu iz četrnaest nivoa (zasnovanih na kašnjenju u izmirivanju obaveza) koji odslikavaju različite stepene rizika od neispunjavanja obaveza, nedostupnosti sredstava obezbeđenja ili drugih sredstva za umanjenje kreditnog rizika. Nivoi rizika se redovno revidiraju.
- Praćenje usaglašenosti poslovnih jedinica sa odobrenim limitima izloženosti, uključujući limite za odabrane industrijske sektore, rizik zemlje i tip proizvoda, odgovornost je Službe kreditne kontrole i Službe tržišnog rizika. Izveštaji o kreditnom kvalitetu portfolia i preduzetim odgovarajućim korekcijama redovno se podnose različitim organima Banke. Jedan od osnovnih zadataka je pružanje saveta, uputstava i stručne pomoći sektorima kako bi se u celoj Banci promovisao model dobrog poslovanja u smislu upravljanja kreditnim rizikom.

Upravni odbor Banke je delegirao odgovornost za odobravanje kreditnih izloženosti na nekoliko različitih nivoa u saglasnosti sa limitima koje je Odbor odredio. U osnovi procesa kreditiranja je princip „dva para očiju“, koji sa jedne strane primenjuju poslovne jedinice, a sa druge Sektor za upravljanje rizicima za sve rizike koji prevazilaze odobrene limite poslovnih jedinica. U slučaju plasmana koji odobrava poslovne jedinice u skladu sa svojim ovlašćenjima, data poslovna jedinica je odgovorna da obezbedi primenu principa „dva para očiju“. Poslovne jedinice, u okviru Sektora za korporativno bankarstvo uključuju sledeće službe:

- Služba za poslove sa velikim preduzećima
- Služba za poslove sa malim i srednjim preduzećima

Poslovne jedinice, koje se bave poslovima kreditiranja stanovništva uključuju sledeće sektore:

- Sektor za kredite fizičkim licima
- Sektor za mikro kredite

Glavna odgovornost Službe za nenaplative kredite (NPL) jeste naplata dugovanja po kreditima koji se prema definiciji Banke smatraju lošim plasmanima.

Organizacioni delovi Banke imaju primarnu odgovornost za upravljanje operativnim, rizicima u svom segmentu poslovanja. Svaki organizacioni deo Banke je, na dnevnoj bazi, odgovoran za upravljanje svojim operativnim rizicima i dužan je da:

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Identifikuje, procenjuje i vrši kontrolu operativnih rizika kojima je izložen i da primenjuje tehnike ublažavanja rizika;
- Procenjuje efikasnost kontrola;
- Izveštava o svim relevantnim pitanjima;
- Ima pristup i koristi zajedničke metode i alate kako bi se olakšala identifikacija, procena i monitoring operativnog rizika.

Svaki organizacioni deo imenuje iskusnog zaposlenog za upravljanje operativnim rizikom, koji osim što radi kao menadžer operativnog rizika u svom organizacionom delu, predstavlja i vezu sa Službom za operativni rizik. Ovi službenici se zovu partneri operativnog rizika.

Shodno svojim potrebama, svaki organizacioni deo može oformiti specijalni organizacioni deo za upravljanje operativnim rizikom.

Sektor za upravljanje rizika/Služba za operativni rizik ima funkciju podrške organizacionim delovima u identifikaciji, proceni, merenju, ublažavanju, praćenju i izveštavanju o operativnim rizicima.

Osim toga, osnovne odgovornosti Službe za operativni rizik su primena sveobuhvatnog okvira operativnog rizika koji će Banka slediti kao i izveštavanje rukovodioca Sektora za upravljanje rizikom, Izvršnog odbora, Odbora za rizik, Odbora za reviziju, Odbora za operativni rizik i Sektora za operativne rizike u Atini.

Služba za upravljanje tržišnim rizikom (MRD), kao deo Sektora za upravljanje rizikom, odgovorna je za nezavisno merenje, praćenje i kontrolu tržišnog, rizika likvidnosti, rizika zemlje i ulaganja. Odgovornosti službe uključuju:

- Nezavisno merenje i praćenje tržišnog rizika,
- Nezavisno izveštavanje višem rukovodstvu na lokalnom nivou i nivou Grupe,
- Primenu politika i procedura tržišnog rizika,
- Usklađenost sa grupnim Politikama i Procedurama tržišnog rizika,
- Nezavisnu kontrolu aktivnosti u vezi sa sredstvima i likvidnošću,
- Praćenje trgovačkih, investicionih i limita druge ugovorne strane.

U okviru odeljenja vrši se priprema nezavisnih izveštaja o tržišnom riziku koji se prezentuju višem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, uključujući Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Odbor za rizike, kao najviši organ odgovoran za tržišnu kontrolu i upravljanje sa odgovornostima u pogledu tržišnog rizika koje uključuju:

- odobrenje limita tržišnog rizika i metodologije osnovnog merenja,
- revidiranje Politika tržišnog rizika i sveobuhvatne kontrolne strukture,
- pracenje usklađenosti i primene grupnih Politika i Procedura,
- kontrola profila tržišnog rizika Banke i rešavanje ključnih pitanja tržišnog rizika.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Banka osigurava da sve materijalne pozicije koje su izložene tržišnim rizicima budu uključene u sistem za merenje tržišnog rizika.

Obuhvatnost i vrste izveštavanja o rizicima

Služba kreditne kontrole koje posluje u okviru Sektora za upravljanje rizicima identifikuje, meri, vrši procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Služba kreditne kontrole prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i Grupnom nivou definišući izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja. Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora i Grupe sačinjavaju se mesečno i kvartalno u zavisnosti od definisane dinamike i smernica Grupe.

Služba tržišnih rizika, u okviru svog delokruga vrši pripremu nezavisnih izveštaja, uključujući i različite stres testove o tržišnom riziku, riziku likvidnosti, riziku zemlje i investicionom riziku, na dnevnom, nedeljnom, mesečnom ili kvartalnom nivou, koji se prezentuju višem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, uključujući Izvršni odbor Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Odbor za rizike.

Služba operativnog rizika redovno sačinjava izveštaje o događajima operativnog rizika i dostavlja ih menadžmentu banke, Izvršnom odboru, Odboru za operativni rizik, Odboru za rizike i Odboru za reviziju, a sačinjava i izveštaje po zahtevu.

3. Kapital banke

3.1. Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala, elemenata koji umanjuju osnovni kapital i odbitnih stavki od ukupnog kapitala.

Osnovni kapital čini akcijski kapital po osnovu običnih akcije, emisija premija, rezerve iz dobiti, neraspoređeni dobitak/gubitak, kapitalna dobit/gubitak po osnovu otkupljenih sopstvenih akcija, i nematerijalna ulaganja kao odbitne stavke osnovnog kapitala.

Dopunski kapital čini nominalna vrednost uplaćenih prioritetnih kumulativnih akcija i deo pozitivnih revalorizacionih rezervi obračunatih po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, a koje se odnose se na državne zapise Republike Srbije.

Odbitne stavke od osnovnog kapitala čine nematerijalna ulaganja i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Odbitne stavke od kapitala su učešća u kapitalu banaka ili drugih finansijskih organizacija koja prelaze 10% kapitala organizacije u koju se ulaze kao i 10% kapitala banke koja vrši ulaganja. Banka ne poseduje

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

hibridne instrumente, odnosno subordinirane instrumente, te osim revalorizacionih rezervi nema drugih elementa dopunaskog kapitala.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama obračunata je po metodologiji koju je Narodna banka Srbije propisala u Odluci o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012 i 123/2012).

Prema navedenoj Odluci, banka je dužna da kvartalno obračunava rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki.. Ukoliko je ovaj iznos veći od iznosa ispravki vrednosti proknjiženih na teret bilansa uspeha, banka je obavezna da utvrdi potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama je u ukupnom iznosu na dan 31.12.2012. godine odbitna stavka od osnovnog kapitala, saglasno tacki 12.Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011 i 6/2013).

3.2. Iznos osnovnog kapitala i dopunskog kapitala , s pregledom pojedinačnih elementa kapitala i svih odbitnih stavki

Kapital Banke je imao sledeću strukturu:

Naziv pozicije	31.12.2012.
Elementi koji se uključuju u osnovni kapital	41.032.734
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim prioritetnih kumulativnih akcija	25.422.400
Emisiona premija	6.051.999
Rezerve iz dobiti	9.558.335
Nerasporedjena dobit iz ranijih godina	-
Elementi koji umanjuju osnovni kapital	18.299.220
Nematerijalna ulaganja	1.629.586
Iznos akcija Banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	-
Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	25.055
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama Banke	16.644.578
Elementi koji se uključuju u dopunski kapital	155.131
Nominalna vrednost uplaćenih prioritetnih kumulativnih akcija	4.800
Deo revalorizacionih rezervi Banke	150.331
Odbitne stavke od kapitala	20.479
od čega: umanjenje osnovnog kapitala	10.239
od čega: umanjenje dopunskog kapitala	10.239
Ukupan osnovni kapital	22.723.276
Ukupan dopunski kapital	144.892
Ukupan kapital Banke	22.868.167

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. Kapitalni zahtevi i proces interne procene adekvatnosti kapitala

4.1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

Održavanje adekvatnog nivoa kapitala je jedan od glavnih ciljeva upravljanja rizicima Banke. Adekvatnost kapitala se održava u skladu sa regulatornim propisima na nivou većem od 12%.

Naziv	31.12.2012.
Rizična aktiva	87.416.932
Izloženost tržišnim rizicima	657.981
Izloženost operativnom riziku	12.837.726
Ukupna rizična aktiva	100.912.639
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	22,66%

4.2. Regulatorni kapitalni zahtevi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora;
- rizik druge ugovorne strane – primenom složenog metoda;
- rizik izmirenja/isporuke.

Svi kapitalni zahtevi u iznosu od RSD 12,109,517 hiljada, koje je Banka obračunala, pokriveni su osnovnim kapitalom Banke.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti (standardizovani pristup ¹)	31.12.2012.
Kapitalni zahtev za kreditni rizik	10.437.989
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	22
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
Izloženosti prema bankama	96.603
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	4.579.091
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	2.183.778
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	2.742.365
Dospela nenaplaćena potraživanja	185.169
Visokorizične izloženosti	-
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
Izloženosti po osnovu pokrivenih ulaganja u otvorene investicione fondove	-
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	650.961
(2.) Kapitalnih zahtev za rizik druge ugovorne strane	52.042
(3.) Kapitalni zahtev za rizik izmirenja/isporuke po osnovu neizmirenih transakcija	-
(4.) Ukupan iznos kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu neizmirenih transakcija primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	10.490.031
Tržišni rizik	78.958
(1.) Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	76.601
<i>specifični</i>	-
<i>opsti</i>	76.601
(2.) Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	2.357
<i>specifični</i>	-
<i>opsti</i>	2.357
(3.) Kapitalni zahtev za devizni rizik	-
(4.) Kapitalni zahtev za robni rizik	-
Operativni rizik	
(1.) Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.540.527

¹ U tabeli su prikazani kapitalni zahtevi u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4.3. Interna procena adekvatnosti kapitala

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) ima za cilj identifikaciju i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju; utvrđivanje materijalne značajnosti rizika i njihovu alokaciju; ocenu adekvatnosti uspostavljenih sistema za praćenje rizika i tehnika za njihovo ublažavanje/izbegavanje; kvantifikaciju internog kapitala Banke, a sve to u cilju obezbeđivanja kontinuirane adekvatnosti kapitala i održavanja usklađenosti poslovanja Banke sa njenim izabranim rizičnim profilom.

Spomenuti proces interne procene adekvatnosti kapitala, Banka zasniva na interno utvrđenoj politici koja odražava specifičnosti same Banke, odnosno njenu veličinu, organizaciju i obim poslovanja, kao i kvantitet i kvalitet dostupnih kompetencija i podataka, a ocenjuje adekvatnost kapitala Banke prvenstveno iz poslovne perspektive same Banke. Politika interne procene adekvatnosti kapitala, kao i svi drugi interni akti vezani za upravljanje rizicima, usklađeni su sa okvirom i smernicama postavljenim Strategijom upravljanja rizicima.

U okviru ICAAP procesa Banka je uspostavila Strategiju upravljanja kapitalom i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- strateške ciljeve i period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala koji može podržati faktore poput očekivanog rasta plasmana, budućih izvora sredstava i korišćenja istih, politiku dividendi kao i svaku promenu minimalnog iznosa regulatornog kapitala;
- plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na raspoloživi interni kapital.

Banka je obezbedila implementaciju i sprovođenje ICAAP-a na kontinuiranoj osnovi kao i dokumentovanost procesa koji odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti banke, a u skladu sa strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i strategijom upravljanja kapitalom. U širem smislu ICAAP uključuje sve aktivnosti Banke povezane s upravljanjem rizicima unutar Banke, od dnevnog upravljanja rizikom do strateškog upravljanja kapitalom Banke.

Osnovni cilj ICAAP-a je dugoročno obezbeđivanje dovoljnosti kapitala Banke za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao i adekvatnost njegove strukture i visine u naglašeno nepovoljnim („stresnim“) uslovima, putem uvođenja i primene odgovarajućih procesa, procedura i sistema. Dodatni cilj uspostavljanja ICAAP-a predstavlja upravljanje odnosom rizika i prinosa koje se temelji na analizi prakse preuzimanja rizika Banke kao i efikasnosti korišćenja sopstvenog kapitala uspostavljanjem sistema:

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- ograničenja (limita) rizičnosti,
- alokacije ukupnih internih kapitalnih zahteva i
- strateškog planiranja.

Kako bi ostvarila sve navedene ciljeve, Banka zasniva svoj proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) na sveobuhvatnom objedinjavanju aktivnosti usmerenih na upravljanje rizicima, kapitalom, poslovanjem i održavanjem likvidnosti. Ove aktivnosti se prevashodno odnose na planiranje i stalni nadzor, kao i na kontinuirano unapređenje ICAAP procesa kako bi se obezbedili visoki standardi procene i upravljanja kapitalom banke.

Nadziranje ICAAP procesa i krajnja odgovornost za funkcionisanje istog je u rukama Upravnog odbora Banke. Upravni odbor ima vodeću ulogu u razvoju Banke kao institucije svesne rizika kojima se izlaže u svom poslovanju i u održanju grupne strategije upravljanja rizikom na visoko-sofisticiranom nivou. Njegova vizija i rukovođenje su oličeni u apetitu za rizikom Banke koji je definisan kao skup sveobuhvatnih mera koje opisuju nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Faze ICAAP-a:

ICAAP obuhvata sledeće faze:

- ***Identifikaciju materijalno značajnih rizika za Banku;***

Jedna od osnovnih komponenti ICAAP procesa je i identifikovanje i procena trenutnih i potencijalnih rizika kojima je Banka izložena, u smislu njihove materijalne značajnosti. Ovakvim pristupom Banka uspeva da usmeri raspoložive resurse i pažnju menadžmenta na one rizike koji bi eventualno mogli da ugroze njeno poslovanje ili kapitalnu poziciju, istovremeno obezbeđujući pravilan nadzor i adekvatnu kontrolu nad svim materijalno značajnim rizicima. Materijalno značajni rizici se mere kvantitativno ili kvalitativno, u zavisnosti od prirode samog rizika. U skladu sa propisanom Metodologijom za procenu materijalne značajnosti Banka specificira materijalnost svake pojedinačne vrste rizika postavljanjem minimuma materijalnosti na procenu verovatnoće njegove realizacije i na procenu intenziteta njegovog uticaja. Interno procenjeni profil rizičnosti, do kojeg je Banka došla nakon sprovedene analize materijalnosti i samoprocene izloženosti svog poslovanja rizicima sadrži sledeće materijalno značajne i kapitalno relevantne vrste rizika prema kojima je banka definisala svoj interni kapitalni zahtev: kreditni rizik u bankarskoj knjizi, operativni rizik, tržišni rizik, rizik koncentracije, kreditno-devizni rizik; kamatni rizik u bankarskoj knjizi, strateški rizik i rizik likvidnosti².

² Banka je utvrdila rizik likvidnosti kao rizik koji je materijalno značajan ali kapitalno nerelevantan usled visokih vrednosti racia likvidnosti koji u dosadašnjem poslovanju nije padoo ispod propisanih regulatornih granica.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

• ***Izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike koji važe za Banku;***

Osnovu za obračun internih kapitalnih zahteva Banke, a samim tim posledično i osnovu za planiranje kapitalnih potreba Banke predstavlja Strategija upravljanja rizicima kojom Banka prevashodno određuje svoju sklonost ka preuzimanju ukupnog rizika u svom poslovanju. Banka za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne vrste rizika za koje je utvrdila kapitalnu relevantnost koristi sledeće pristupe:

- **Kreditni rizik:** polazi od upotrebe jednostavnog (standardizovanog) pristupa, prema Odluci Narodne banke Srbije kojom se uređuje obračun adekvatnosti kapitala i kapitalnih zahteva za rizike tretirane prvim stubom Basela 2, koji Banka prilagodjava svom interno specificiranom apetitu za rizikom. Interni kapitalni zahtevi za ovu vrstu rizika Banka zasniva na želji za održavanjem nivoa kapitala koji (približno) odgovara bankama AA+ (S&P), odnosno Aa1 (Moody's) rejtinga (ciljani eksterni rejting), što odgovara agregatnom jednogodišnjem VaR-u sa nivoom poverenja od 99,96%, a u skladu sa usvojenim apetitom za rizikom Banke. Konacan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrdjuje nakon sprovedenog stres testiranja primenom regresionih modela i odgovarajucih scenarija.
- **Tržišni rizik:** polazi od upotrebe jednostavnog (standardizovanog) pristupa, prema Odluci Narodne banke Srbije kojom se uređuje obračun adekvatnosti kapitala i kapitalnih zahteva za rizike tretirane prvim stubom Basela 2, koji i Banka prilagodjava svom interno specificiranom apetitu za rizikom. Interni kapitalni zahtevi za ovu vrstu rizika Banka zasniva na želji za održavanjem nivoa kapitala koji (približno) odgovara bankama AA+ (S&P), odnosno Aa1 (Moody's) rejtinga (ciljani eksterni rejting), što odgovara agregatnom desetodnevnom VaR-u sa nivoom poverenja od 99,96%, a u skladu sa usvojenim apetitom za rizikom Banke. Konacan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrdjuje nakon sprovedenog stres testiranja.
- **Operativni rizik:** polazi od upotrebe jednostavnog (standardizovanog) pristupa, prema Odluci Narodne banke Srbije kojom se uređuje obračun adekvatnosti kapitala i kapitalnih zahteva za rizike tretirane prvim stubom Basela 2, koji i Banka prilagodjava svom interno specificiranom apetitu za rizikom. Interni kapitalni zahtevi za ovu vrstu rizika Banka zasniva na želji za održavanjem nivoa kapitala koji (približno) odgovara bankama AA+ (S&P), odnosno Aa1 (Moody's) rejtinga (ciljani eksterni rejting), što odgovara agregatnom jednogodišnjem VaR-u sa nivoom poverenja od 99,96%, a u skladu sa usvojenim apetitom za rizikom Banke. Konacan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrdjuje nakon sprovedenog stres testiranja primenom scenario analize.
- **Kreditno devizni rizik:** interni kapitalni zahtev za rizik koncentracije Banka procenjuje na osnovu visine ekspertno postavljenog faktora (FX add-on factor - FXAOF) kojim prilagođava interni kapitalni zahtev za kreditni rizik. Banka procenjuje ovaj faktor ekspertno na bazi utvrđenog procenta povećanja stope neplaćanja zbog devizno neusklađenih plasmana usled varijabilnosti kursa domaće valute. Uticaj stres testiranja kreditno deviznog rizika Banka je obuhvatila u okviru stres testiranja kreditnog rizika.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- **Rizik koncentracije:** interni kapitalni zahtev za rizik koncentracije Banka procenjuje na osnovu visine ekspertno postavljenog faktora (CAOF-a - Concentration add-on factor) kojim prilagođava interni kapitalni zahtev za kreditni rizik. Banka procenjuje ovaj faktor ekspertno na bazi poređenja zbira velikih izloženosti i kapitala Banke, sa jedne strane, i prosečnog odnosa velikih izloženosti i kapitala bankarskog sektora, sa druge strane kao i poređenja stope neplaćanja kod velikih izloženosti i ukupne stope neplaćanja unutar portfolija Banke. Uticaj stres testiranja rizika koncentracije Banka je obuhvatila u okviru stres testiranja kreditnog rizika i raspolozivog internog kapitala.
- **Kamatni rizik u bankarskoj knjizi:** pri određivanju visine internog kapitalnog zahteva za kamatni rizik u bankarskoj knjizi, Banka polazi od procene promene ekonomske vrednosti bankarske knjige za narednu godinu koju utvrđuje na bazi projektovanih podataka o gepu kamatne stope i ekspertski procenjenog pondera za standardni kamatni šok. Interni kapitalni zahtev za kamatni rizik u bankarskoj knjizi Banka računa na procenjenu promenu ekonomske vrednosti na koju primenjuje stopu adekvatnosti kapitala s obzirom na utvrđeni apetit za rizikom Banke. Konacan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrđuje nakon sprovedenog stres testiranja primenom metoda standardne devijacije.
- **Strateški rizik:** Pri određivanju visine internog kapitalnog zahteva za ovaj rizik Banka koristi ekspertni metod procene zasnovan na primeni strateskog buffer-a na ukupne kapitalne zahteve rizika koji se kvantifikuju.

Pristupe koji će koristiti za izračunavanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, a u skladu sa Odlukom NBS kojim se uređuje adekvatnost kapitala banke, Banka je utvrdila u okviru svoje Metodologije za određivanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike.

Materijalno neznčajni rizici su uključeni u ICAAP kroz sistem politika i procedura, sistem limita, sistem odlučivanja.

- **Utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva;**

Ukupni interni kapitalni zahtevi Banke dobijaju se jednostavnom agregacijom interno procenjenih komponenti ukupnih internih kapitalnih zahteva nakon sprovedenih stress testova za svaki od materijalno značajnih i kapitalno relevantnih rizika. Pristupe koji će koristiti za sprovođenje stres testa za materijalno značajne rizike u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, Banka je utvrdila u okviru svojih metodologija za stres testiranje. Kako bi obezbedila sveobuhvatnost procesa testiranja otpornosti na stres Banka razmatra više perspektiva i koristi više paleta tehnika. To uključuje kvantitativne i kvalitativne tehnike koje treba da pruže podršku i dopune upotrebi modela i prošire testiranje otpornosti na stres na područja gde efikasno upravljanje rizikom nalaže veću upotrebu sopstvenih procena. Stres testovi vršiče se radi procene prilagodljivosti kapitalne pozicije Banke mogućim sistemskim pogoršanjima poslovnog okruženja. Na taj način dobija se ukupni interni kapital neophodan za pokriće neočekivanih gubitaka koji proizilaze iz rizičnog profila Banke. Banka takođe vrši

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

predviđanja u pogledu potrošnje kapitala i njegove opšte raspoloživosti, a potom rezultate ovih prognoza integriše u proces strateškog planiranja. Na ovaj način se proverava adekvatnost postojećih planova u slučaju nastanka nepredviđenih okolnosti i razvija set verodostojnih akcionih planova kako bi se ublažio i/ili izbegao uticaj rezultata stresnog scenarija na poslovanje Banke.

- ***Poređenje kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;***
- ***Poređenje minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa istom Odlukom i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;***
- ***Poređenje zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa istom Odlukom i ukupnih internih kapitalnih zahteva.***

ICAAP uspostavlja kontinuirano upravljanje svim kategorijama materijalno značajnih rizika i stalnu procenu odgovarajućih okvira upravljanja rizicima. Cilj ovoga je identifikovanje optimalnih načina jačanja strukture upravljanja rizicima, unapređenje postojećih politika i procedura, uspostavljanje novih tehnika ublažavanja i/ili izbegavanja rizika kao i poboljšanje postojećeg načina obračuna internog kapitala Banke. Menadžment Banke snosi odgovornost za upravljanje rizicima i kapitalom, uključujući i usaglašenost poslovanja Banke sa regulatornim zahtevima i internim politikama i procedurama.

Banka sprovodi ICAAP proces na osnovu sledećih dokumenata i odluka/uputstava:

- Odluka o upravljanju rizicima banke. "Službeni glasnik Republike Srbije". br. 45/2011, 94/2011, 119/2012 i 123/2012
- Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. "Službeni glasnik Republike Srbije". br. 94/2011, 57/2012 i 123/2012
- Odluka o adekvatnosti kapitala banke. "Službeni glasnik Republike Srbije". br. 46/2011 i 6/2013
- Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP).
- ICAAP Politika
- Metodologija za procenu materijalne značajnosti rizika
- Metodologija internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike
- Metodologija za stres testiranje kreditnog rizika i raspoloživog internog kapitala
- Metodologija za testiranje trzisnog, kamatnog i rizika likvidnosti
- Metodologija za stress testiranje operativnog rizika

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5. Kreditni rizik

5.1. Opis pristupa i metoda koji Banka koristi za obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanilansnim stavkama

Obezvredni krediti i hartije od vrednosti su oni krediti i hartije od vrednosti za koje Banka utvrdi da nije verovatno da će moći da naplati svu dospelu glavnica i kamatu prema odredbama ugovora o kreditu / hartijama o vrednosti. Pojedinačno obezvređena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procenjena da su obezvređena i za koja su priznati procenjeni gubici. Za pojedinačno procenjene stavke, krediti se tretiraju kao obezvređeni čim postoji objektivan dokaz da je nastao procenjeni gubitak. Stavke u portfoliju homogenih kredita tretiraju se kao obezvređene u slučaju kašnjenja od 90 ili više dana za preduzetnike, mala preduzeća, potrošačke i gotovinske kredite, a 180 ili više dana za hipotekarne kredite.

Neobezvređena dospela potraživanja

Pod neobezvređenim dospelim potraživanjima podrazumevaju se krediti i hartije od vrednosti za koje je dospela ugovorena kamata ili glavnica a za koje Banka veruje da ne podležu obezvređivanju s obzirom na nivo obezbeđenja i/ili na osnovu postignutog istorijskog stepena naplate dugovanja. Termin „dospelo finansijsko sredstvo“ definiše se kao „zakašnjenje od 1 dana“. To je slučaj kada komitent nije izvršio uplatu prema ugovorenom roku dospeća. Grupe koje Banka koristi u ovom obelodanjivanju su sledeće:

- Krediti stanovništvu: 1 – 89 dana po dospeću
- Hipotekarni krediti: 1 – 179 dana po dospeću
- Krediti preduzetnicima i malim preduzećima: 1– 89 dana po dospeću (plasmani koji su pojedinačno obezvređeni nisu uključeni)
- Plasmani privredi: 1– 359 dana po dospeću interno rangirani ocenom manjom od osam (plasmani koji su pojedinačno obezvređeni nisu uključeni)

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja

Banka vrši ispravku vrednosti potraživanja koja predstavljaju procenu Banke o nastalim gubicima u svom kreditnom portfoliju. Glavne komponente ove ispravke su pojedinačne ispravke koje proizilaze iz pojedinačno značajnih izloženosti i opšte ispravke na nivou portfolia koji sadrži homogene izloženosti, a za gubitke koji su nastali, ali nisu identifikovani na pojedinačnom nivou.

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana privredi

Za izloženosti prema dužnicima sa rejtingom 8 ili lošijim radi se pojedinačno po klijentu analiza pogoršanja (impairment analysis), u skladu sa zahtevima MRS 39, obračunava se neto sadašnja vrednost procenjenih novčanih tokova za konkretni plasman. Ova vrednost se dodaje iznosu ispravke obračunatom u skladu sa odgovarajućom stopom ispravke, a ta suma predstavlja ukupnu ispravku vrednosti.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana stanovništvu

Klasifikacija potraživanja od stanovništva se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza. Neophodne ispravke vrednosti se izračunavaju primenom odgovarajuće stope ispravke na neto izloženost po svakoj grupi proizvoda i po svakoj grupi kašnjenja u izmirivanju obaveza. U slučaju pojedinačne ispravke vrednosti kredita, budući procenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtevima MRS 39, kako bi se došlo do odgovarajućeg iznosa ispravke vrednosti.

Posebne rezerve za procenjene gubitke

Za plasmane privredi i stanovništvu, a u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka takođe obračunava rezerve za procenjene gubitke kao što je definisano Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki i drugim relevantnim propisima Narodne banke Srbije.

Politika otpisa potraživanja

Banka otpisuje kredite / hartije od vrednosti (i sve ispravke vrednosti nastale u vezi sa njima) kada utvrdi da se krediti / hartije od vrednosti ne mogu naplatiti. Ovakav stav se zauzima nakon razmatranja informacija kao što je značajna promena finansijske pozicije dužnika / izdavaoca i to na način da dužnik / izdavalac ne može da izmiri obaveze, ili da prilivi od sredstava obezbeđenja neće biti dovoljni da pokriju celu izloženost. Za standardizovane plasmane u manjim iznosima, odluka o otpisu je obično zasnovana na kašnjenju u izmirenju obaveza. Relevantni organ Banke odobrava svaki otpis, a u skladu sa odlukom Upravnog odbora.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.2. Izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, kao i prosečne izloženosti tokom perioda, po klasama izloženosti

U sledećoj tabeli dat je pregled bruto iznosa izloženosti po klasama izloženosti i kategorijama

Klasa Izloženosti	Bilansne izloženosti		Vanbilansne stavke		Financijski derivati	
	Ukupan iznos	Prosečan iznos	Ukupan iznos	Prosečan iznos	Ukupan iznos	Prosečan iznos
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	51.549.667	46.935.024	4.171.822	7.548.695	-	2.388.458
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	377	515	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	37.338	31.447	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	20.247.387	21.602.238	991	1.224	240.300	252.310
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	26.427.826	25.691.665	22.127.287	20.817.156	73.231	75.621
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	25.142.014	26.730.044	5.961.247	5.886.448	-	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	25.061.921	26.109.285	2.247.410	1.966.315	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	20.335.359	18.242.963	296.317	898.169	-	-
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	10.883.882	10.671.502	773	525	-	-
Ukupno	179.685.771	176.014.684	34.805.847	37.118.532	313.531	2.716.388

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.3. Geografska raspodela po klasama izloženosti

Klasa izloženosti	Greece	Germany	Serbia	Other
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-	55.721.489	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	-	-	377	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama		-	-	37.338
Izloženosti prema bankama	17.793.544	2.300.576	393.895	662
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	-	46.606.204	2.022.139
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	-	31.103.261	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	-	27.309.331	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	-	-	20.631.676	-
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	-	10.884.655	-
Ukupno	17.793.544	2.300.576	192.650.888	2.060.140

5.4. Podela izloženosti kreditnom riziku prema sektorima ili drugoj ugovornoj strani razvrstanih po klasama izloženosti**Izloženosti prema državama i centralnim bankama**

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Republički organi i organizacije	22.233.388	4.171.822	-
Centralna banka	29.316.279	-	-
Ukupno	51.549.667	4.171.822	-

Klasa izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Jedinice lokalne samouprave - organi i javne službe jedinica lokalne samouprave	377	-	-
Ukupno	377	-	-

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Strane banke	37.338	-	-
Ukupno	37.338	-	-

Klasa izloženosti prema bankama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	390.722	991	-
Osiguranje	2.182	-	-
Strane banke	19.854.483	-	240.300
Ukupno	20.247.387	991	240.300

Klasa izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospelena nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	315.758	11.372	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	7.379.863	2.318.199	52.065
Građevinarstvo	1.056.406	4.600.534	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	12.889.866	6.096.894	21.166
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2.821.580	5.020.065	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	1.100.729	1.545.429	-
Preduzetnici	102.900	3.023	-
Strana pravna lica, osim banaka	169.017	1.853.122	-
Ostalo	591.707	678.649	-
Ukupno	26.427.826	22.127.287	73.231

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	66.500	19.636	-
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	814.413	190.215	-
Građevinarstvo	231.623	74.427	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	1.161.676	353.674	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	291.605	117.742	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	290.160	88.864	-
Preduzetnici	2.287.641	470.924	-
Fizička lica	19.891.592	4.606.522	-
Registrovani poljoprivredni proizvođači	144	0	-
Ostalo	106.661	39.243	-
Ukupno	25.142.014	5.961.247	-

* Klasa izloženosti prema fizičkim licima uključuje i izloženosti prema malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Klasa ostalih izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	19.086	-	-
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	14.855	-	-
Građevinarstvo	4.751	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	78.228	-	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	4.473	-	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	17.000	-	-
Preduzetnici	50.363	-	-
Fond obaveznog socijalnog osiguranja	48.874	-	-
Stanovništvo	381.264	-	-
Ostalo	10.264.988	774	-
Ukupno	10.883.882	774	-

* Ostalo najvećim delom čine Osnovna sredstva i gotovina u blagajni i trezorima.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti obezbeđenih hipotekama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	16.839	3.627	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	399.821	83.651	-
Građevinarstvo	117.023	56.361	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	922.617	1.953.860	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	210.613	22.255	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	126.877	89.384	-
Preduzetnici	665.638	25.693	-
Stanovništvo	22.536.186	7.636	-
Ostalo	66.306	4.943	-
Ukupno	25.061.921	2.247.410	-

Klasa izloženosti dospelih nenaplaćenih potraživanja

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	122.376	-	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	1.697.484	5.463	-
Gradjevinarstvo	1.768.251	7.364	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	2.080.821	7.498	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	448.141	519	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	174.120	6.385	-
Preduzetnici	4.717.495	50.999	-
Stanovništvo	3.787.350	195.724	-
Registrovani poljoprivredni proizvođači	152.091	0	-
Ostalo	5.387.230	22.364	-
Ukupno	20.335.359	296.317	-

* Ostalo obuhvata i izloženosti pravnih lica u stečaju.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.5. Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti, dospelena nenaplaćena potraživanja i ispravka vrednosti po sektorima

Banka u dospelena nenaplaćena potraživanja raspoređuje sva pojedinačna potraživanja po osnovu kojih je dužnik u docnji duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, s tim što se dužina docnje i materijalni značaj iznosa u docnji utvrđuju na način propisan odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Sektor	Bilansne izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Dospelena nenaplaćena potraživanja	Vanbilansne izloženosti kod kojih su izvršena rezevisanja za vanbilansne stavke	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama
Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo	521.242	28.256	122.376	11.372	85
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	10.221.882	472.569	1.702.947	1.466.590	9.048
Građevinarstvo	3.153.201	227.397	1.775.616	3.187.031	31.493
Trgovina na veliko i trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za licnu upotrebu i domacinstvo	13.494.261	825.118	2.088.320	4.846.308	26.386
Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze	3.748.681	200.059	448.660	3.110.207	19.743
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i licne uslužne aktivnosti	1.642.145	91.654	180.504	1.608.795	9.974
Preduzetnici	7.727.573	2.777.462	4.768.495	170	-
Domaca fizicka lica	46.175.515	2.425.889	3.983.074	-	-
Registrovani poljoprivredni proizvođaci	152.234	8.481	152.091	-	-
Ostalo	5.986.649	3.378.650	5.409.593	1.576.569	5.064
Ukupno	92.823.382	10.435.534	20.631.677	15.807.043	101.794

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.6. Raspodela svih izloženosti prema preostalom dospeću po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Preostalo dospeće				
	do 30 dana	od 30 do 90 dana	od 91 do 180 dana	181 do 365 dana	Preko 365 dana
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	30.288.072	745.107	10.514.639	2.580.339	11.593.331
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	-	377	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	37.338	-	-	-	-
Izloženosti prema bankama	6.762.506	-	13.646.196	53.727	26.249
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	4.803.914	1.258.650	6.441.235	10.180.063	25.944.482
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	160.195	213.242	453.253	961.301	29.315.270
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	297.575	1.526.600	264.083	132.424	25.088.649
Dospela nenaplaćena potraživanja	14.386.963	16.033	69.407	57.458	6.101.814
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	4.413.970	-	131	61.223	6.409.331
Ukupno	61.150.533	3.760.009	31.388.944	14.026.535	104.479.126

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.7. Promene na ispravkama vrednosti bilansne aktive i rezervisanjima za gubitke po vanbilansnim stavkama

Vrsta izloženosti	Početno stanje 01.01.2012	Povećanje ispravke vrednosti i rezervisanja tokom perioda	Ukidanje ispravki vrednosti	Neto kursne razlike	Isknjižavanje	Krajnje Stanje 31.12.2012
Plasmani klijentima	6.711.028	1.699.939	(11.047)	487.752	(17.541)	8.870.131
Kamate i naknade	596.010	198.702	(3.353)	38.491	(1.753)	828.097
Ostala sredstva	12.674	64.380	-	911	(1.302)	76.663
Ostali plasmani	452.797	164.653	-	42.287	-	659.737
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	1.299	-	(394)	-	-	905
Vanbilans	67.204	27.617	(400)	7.373	-	101.794

5.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije, i podaci o obračunatoj i potrebnoj rezervi

Bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju

Klasa klasifikacije	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Klasifikacija A	57.860.343	-	-
Klasifikacija B	48.426.315	906.133	762.984
Klasifikacija V	12.890.505	1.840.129	1.724.825
Klasifikacija G	6.355.018	1.877.332	1.639.007
Klasifikacija D	23.037.453	22.235.715	12.517.762
Ukupno	148.569.634	26.859.309	16.644.578

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.9. Primena eksternih rejtinga u standardizovanom pristupu obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive

Od 2012. godine, Banka primenjuje kreditne rejtinge agencije Moody`s Investor Service Ltd. koja je dobila saglasnost Narodne Banke Srbije za podobnost kreditnih rejtinga, i to za one entitete koji imaju dodeljen kreditni rejting od strane ove agencije. Mapiranje rejtinga je izvršeno na sledeci nacin :

Opis	Nivo kreditnog kvaliteta	Moody`s rejting
Mapiranje dugorocnih kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta (za izlozenosti prema drzavama, centralnim bankama, bankamai privrednim drustvima)	1	od Aaa do Aa3
	2	od A1 do A3
	3	od Baa1 do Baa3
	4	od Ba1 do Ba3
	5	od B1 do B3
	6	Caa1 I nize
Mapiranje kratkorocnih kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta (za izlozenosti prema bankama ili privrednim drustvima)	1	P-1
	2	P-2
	3	P-3
	4 do 6	NP
Mapiranje po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	1	od Aaa do Aa3
	2	od A1 do A3
	3 I 4	od Baa1 do Baa3
	5 I 6	B1 I nize

U slučaju nedostupnosti kreditnog rejtinga izabrane Agencije, za određivanje nivoa kreditnog kvaliteta izloženosti prema stranim državama i centralnim bankama, Banka može koristiti kreditnu procenu države koju su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) „Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits”.

U skladu sa članom 34. I 35. Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011), Banka izloženostima prema stranim državama i centralnim bankama dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u sledećim tabelama:

a) Prema rasporedu kreditnih rejtinga u odgovarajući nivo kreditnog kvaliteta :

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

b) Prema rasporedu kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Za izloženosti prema drugim bankama koje poseduju dodeljen kreditni rejting izabrane rejting agencije, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika prema rasporedu kreditnih rejtinga u odgovarajući nivo kreditnog kvaliteta prema sledećoj tabeli :

a) Za izloženosti sa preostalim rokom dospeća dužim od tri meseca:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

b) Za izloženosti sa preostalim rokom dospeća kraćim od tri meseca:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

6. Tehnike ublažavanja rizika i načine koje banka koristi za obezbeđenje i praćenje efikasnosti za ublažavanje rizika

Aktivnosti za ublažavanje rizika se sprovode na osnovu primećenih negativnih razvoja u oblasti izloženosti riziku. Korektivne mere može preduzeti svaka organizaciona jedinica uključena u operativno upravljanje rizikom u svojoj oblasti odgovornosti. Međutim, njihove aktivnosti moraju biti odobrene od strane odgovarajućeg odbora (ALCO ili Rizik / Kreditni rizik).

Banka preduzima mere za ublažavanje kreditnog rizika u skladu sa delom Odluke Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala koji se odnosi na tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Za većinu plasmana odobrenih klijentima, Banka zateva sredstva obezbeđenja. Obezbeđenje se obično ne uzima za plasmane bankama. Obezbeđenje se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbeđenja koji slede:

- Gotovinski depoziti u dinarima ili stranoj valuti;
- Garancije izdate od strane države, državnih fondova ili banaka prve klase;
- Garancije izdate od strane matične kompanije, drugih pravnih i fizičkih lica;
- Pismo podrške izdato od strane matične kompanije;
- Hipoteka nad nekretninom;
- Zalog nad pokretnom imovinom;
- Sopstvene blanko menice;
- Zalog nad akcijama i vlasničkim udelima;
- Zalog nad drugim hartijama od vrednosti (npr. obveznice) ili plemenitim metalima;

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Prenos potraživanja (sa ili bez obaveštenja);
- Preuzimanje prava iz polise osiguranja.

Banka zadržava pravo da zatraži bilo koju drugu vrstu instrumenta (ili varijacije gore navedenih instrumenata) koju smatra neophodnim.

Procena fer vrednosti sredstva obezvređenja je zasnovana na vrednosti instrumenta obezbeđenja procenjenog u trenutku zaduživanja, i ažurira se periodično u skladu sa relevantnom kreditnom politikom.

Tržišna vrednost sredstva je suštinska i ne zavisi od primene tog sredstva za pribavljanje kredita, dok vrednost koja se uzima u obzir za ublažavanje kreditnog rizika utiču različiti faktori kao što je struktura transakcije, valutna usklađenost i mogućnost prinudnog izvršenja.

6.1. Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.

Unutrašnjim aktima je definisan i prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala koji je zasnovan na primeni kolateralnog faktora za ponuđeno sredstvo obezbeđenja, kojim se koriguje procenjena vrednost kolaterala i utvrđuje vrednost kolaterala koju Banka može naplatiti.

6.2. Način bilansnog i vanbilansnog netiranja

Banka koristi ugovor o netiranju medjusobnih novcanih potraživanja i obaveza Banke po osnovu kredita i depozita sa svojom maticnom bankom. Na dan 31. 12. 2012. godine ukupan iznos izloženosti posle primene tehnika ublažavanja rizika iznosio je RSD 178,468 dinara.

6.3. Opis osnovnih vrsta instrumenata materijalne zaštite

Banka koristi podobne instrumente kreditne zaštite u cilju smanjenja kreditnog rizika prilagođavajući aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Podobni instrumenti kreditne zaštite u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala koje je Banka koristiti su Instrumenti materijalne kreditne zaštite i to:

- gotovinski depoziti kod banke;
- bilansno netiranje;
- dužničke hartije od vrednosti emitovane od strane Republike Srbije.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Banka nije primenjivala instrumente nematerijalne kreditne zaštite kao što su garancije, drugi oblici jemstva i kontragarancije.

Banka primenjuje jednostavni metod za prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom korišćenjem sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine. Jednostavni metod podrazumeva zamenu pondera kreditnog rizika odnosno izloženosti sa ponderom kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Umanjenja po osnovu primene instrumenata kreditne zaštite primenjuju se na neto izloženost. Neto izloženost posle primene kreditne zaštite (efektivna vrednost izloženosti) ne može biti veća od iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom pre primene kreditne zaštite.

6.4. Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenljivih tehnika ublažavanja

U cilju upravljanja koncentracije rizika u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika, Banka prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbeđenja. Takođe, Banka izveštava o velikim izloženostima rukovodstvo na kvartalnom nivou.

6.5. Izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za svaki nivo kreditnog kvaliteta uključujući i izloženosti koje predstavljaju odbitne stavke od kapitala

Stepen kreditnog kvaliteta	Ponder rizika %	Izloženost pre primene kreditne zaštite	Izloženost nakon primene kreditne zaštite
		31.12.2012.	31.12.2012.
1	0%	59.088.667	80.182.633
	10%	-	-
2	20%	2.690.502	3.263.978
	35%	4.327.279	4.312.122
3	50%	6.962	6.962
4	75%	27.420.289	26.918.010
5	100%	318.369.376	314.243.079
6	150%	17.549.135	525.422
Ostali ponderi kreditnog rizika			
Odbitne stavke od kapitala		1.650.065	1.650.065

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6.6. Izloženosti (nakon netiranja) obezbeđenih instrumentima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite
	31.12.2012.	31.12.2012
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	4.076.196	-
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	502.280	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	45.941	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	14.239	-
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	5.076	-
Ukupno	4.643.732	-

*U tabeli su prikazane neto izloženosti posle umanjenja za ispravku vrednosti i potrebnu rezervu iz dobiti obracunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

7. Rizik druge ugovorne strane

U skladu sa regulativom Narodne Banke Srbije, Banka racuna aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za derivatne instrumente koji ukljucuju valutne i kamatne swap transakcije, primenom Metode tekuće izloženosti propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala. Na dan 31.12. 2012. godine, ukupan iznos izloženosti riziku druge ugovorne strane iznosio je RSD 313.531 hiljada , ukljucujuci RSD 48.046 hiljada pozitivne fer vrednosti , i RSD 265.485 hiljada potencijalne kreditne izloženosti.

Banka nema izloženosti po osnovu transakcija uzimanja ili davanja u zajam hartija od vrednosti ili robe, transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, kreditne derivate iz knjige trgovanja , kao i transakcija sa dugim rokom izmirenja.

8. Tržišni rizici

8.1. Vrsta primenjenog pristupa za računanje tržišnih rizika

Kapitalni zahtev za tržišne rizike Banka obračunava primenom standardizovanog pristupa, sumiranjem kapitalnih zahteva za cenovni, devizni i robni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Kapitalni zahtev za cenovni rizik se obračunava odvojeno za dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, i to kao specifični i opšti cenovni rizik.

- **Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava raspoređivanjem neto pozicija iz knjige trgovanja u odgovarajuće kategorije (prema vrsti izdavaoca/dužnika, eksternom ili internom kreditnom rejtingu i preostalom periodu dospeća) i množenjem ponderima rizika propisanim od strane NBS. Ovako isponderisane pozicije se zatim presabiraju, bez obzira na to da li su pozicije duge ili kratke;
- **Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava primenom metoda dospeća, za svaku pojedinačnu valutu. Primenom ovog metoda Banka raspoređuje sve neto pozicije u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća propisane od strane NBS, zatim vrši ponderisanje po klasama dospeća i posebno sabira sve ponderisane duge pozicije i sve ponderisane kratke pozicije. Zatim se obračunavaju usklađene i/ili neusklađene ponderisane pozicije po pojedinačnim klasama i zonama dospeća. Sam kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik se obračunava metodom dospeća kao zbir:
 - 10% ukupne sume ponderisanih usklađenih pozicija u svim klasama dospeća,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 1,
 - 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 2,
 - 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 3,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 2,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 2 i 3,
 - 150% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 3,
 - 100% preostalih neusklađenih ponderisanih pozicija između zona.
- **Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti** se obračunava kao opšti i specifični, dok kapitalni zahtev za ovu vrstu rizika predstavlja zbir kapitalnih zahteva za opšti i specifični cenovni rizik, pomnožen sa 1,5 i obračunava se odvojeno za svaku zemlju i za svaku valutu. Kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti iznosi 4% ukupne bruto pozicije Banke u ovim hartijama, a kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik iznosi 8% ukupne neto pozicije u ovim hartijama.
- **Devizni rizik** se obračunava na pozicije devizne imovine i deviznih obaveza, dok se kapitalni zahtev za devizni rizik obračunava množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12% u slučaju da je ovaj zbir veći od 2% kapitala Banke.
- Banka nema izloženosti po osnovu **robnog rizika**, niti je do sada vrsila trgovanje ovim instrumentima.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

8.2. Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Banka je obračunala sledeće iznose kapitalnih zahteva za tržišne rizike:

KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	76.601	76.601	-
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	2.357	2.357	-
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-	-
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-	-
Ukupno	78.958	78.958	-

8.3. Struktura i iznosi po vrsti kapitalnog zahteva

Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti na dan 31.12.2012 je iznosio RSD 76,601 hiljada, od čega je kapitalni zahtev za valutu dinar iznosio RSD 790 hiljada; za valutu evro RSD 30,007 hiljada; za valutu švajcarski franak RSD 20,270 hiljada. Banka je na ovim pozicijama imala pretežno izloženosti po osnovu kamatnih swap ugovora, forvard ugovora, swap poslova i poslova sa zapisima trezora Ministarstva finansija Republike Srbije. Ovaj iznos se u celini odnosi na opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti, dok banka nije imala kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik po ovom osnovu na dan 31. 12. 2012 godine. Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti je iznosio RSD 2,357 hiljada, od toga RSD 524 hiljada se odnosilo na kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik, a preostalih RSD 1,047 hiljada na kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik. Celokupna izloženost Banke po ovom osnovu nastala je na pozicijama akcija, pretežno akcija preduzeća i osiguravajućih kompanija, koje potiču sa područja Republike Srbije.

U delu deviznog rizika, Banka nije morala da obračunava kapitalni zahtev budući da je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu na dan 31. 12. 2012 godine iznosio RSD 65,352 hiljada, što predstavlja 0,29% kapitala Banke obračunatog na isti dan (kapital Banke iznosio je RSD 22,868,167 hiljada).

Banka nema izloženosti po osnovu robnog rizika.

9. Operativni rizici

9.1. Kapitalni zahtev za operativni rizik

Za utvrđivanje kapitalnog zahteva za operativni rizik (Stub 1) banka koristi pristup osnovnog indikatora prema kome je kapitalni zahtev za operativni rizik jednak iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik po stubu 1 na dan 31. 12. 2012. godine, iznosi RSD 1,540,527 hiljada.

Za utvrđivanje internog kapitalnog zahteva za operativni rizik (ICAAP) banka koristi prilagodjeni pristup zasnovan na tendenciji da u narednoj godini bude u stanju da pokrije neočekivane gubitke s verovatnoćom od 99,96%. Ukupan interni kapitalni zahtev na dan 31.12.2012. godine iznosi RSD 1.668.697 hiljada.

10. Kamatni rizik

10.1. Izvore kamatnog rizika i učestalost njegovog merenja

Kamatni rizik predstavlja izloženost finansijske pozicije Banke riziku nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da uticu na banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa uticu na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa uticu na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cene, rizik krive prinosa, bazni i rizik opcija. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo rezervisanja, itd.) i Banka redovno vrši njihovo uskladjivanje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate i održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na uskladjivosti kamatno osetljivih sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

10.2. Osnovne pretpostavke za merenje odnosno procenu izloženosti ovom riziku

Kao osnovu za merenje kamatnog rizika Banka koristi Gap analizu kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija, primenjujuci faktore senzitivnosti u odnosu na tekuće trzisne krive prinosa, kao i visestruka scenarija koji uključuju promene u nivoima i kretanjima kamatnih stopa. Dodatno, Banka procenjuje uticaj prevremenih otplata ili povlacenja sredstava kod kamatno osetljivih pozicija na strani kredita i depozita, sa ugradjenom ovom opcijom. Procena kamatnog rizika vrsi se na mesecnom nivou. Banka kontrolise izloženost kamatnom riziku kroz set limita izloženosti.

11. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Na dan 31. 12. 2012. godine Banka ima udeo (učešća) u ERB Leasing a.d Beograd u iznosu RSD 20,479 hiljada odnosno učešće u kapitalu tog lica od 25,56%.

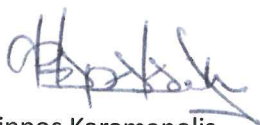
12. Objavljivanje informacija koje se odnose na bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava

Banka na dan 31. 12. 2012. godine nema učešća u kapitalu u licima u finansijskom sektoru koja bi u smislu Zakona o bankama činila bankarsku grupu sa sedištem u Republici Srbiji.

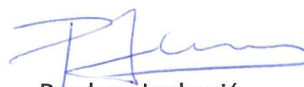
13. Podaci i informacije koji se ne objavljuju

Banka nije objavila sledeće podatke:

- vanbilansne stavke po kojima ne može doci do plaćanja jer su to stavke koje se raspoređuju u kategoriju niskog rizika koje prema Odluci o adekvatnosti kapitala nose ponder rizika 0%. Navedene stavke predstavljaju vanbilansnu računovodstvenu evidenciju i najvećim delom je čini druga vanbilansna aktiva - evidentiranje hartija od vrednosti primljenih u zalog, primljenje hipoteke za obezbeđenje kredita, obveznice stare devizne štednje građanja u Centralnom registru-vlasnički računi, kao i vanbilansna evidencija potraživanja po osnovu derivatnih transakcija koja ne nosi rizik već samo predstavljaju evidencijsku formu navedenih transakcija.
- Akcije kompanija klasifikovane kao raspoložive za prodaju jer iznos nije materijalno značajan.

Filippos Karamanolis
Predsednik Izvršnog odbora

Predrag Janković
Direktor Sektora za upravljanje rizicima